

[Arbejdsministeren.]

betragtning. Jeg må erkende, at jeg tøver lidt med hensyn til at sætte en sådan undersøgelse, der ifølge sin natur måtte blive meget omfattende, i gang.

Der er henvist til, at vi måske kan lære en del i Sverige på dette punkt, som har så mange arbejdere, der ikke er født i Sverige. Om dette vil jeg sige, at vi har naturligvis haft kontakt med svenske myndigheder om disse spørgsmål, men det gælder om Sverige, som det gælder om andre lande, der i en årrække har haft et stort antal gæstearbejdere, at denne problematik ikke er gennemanalyseret i en sådan grad, at der dér er noget virkeligt at hente for os. Det kunne måske være rimeligt at tage dette spørgsmål op på nordisk basis, og det er i hvert fald en tanke, jeg er inde på. Men som sagt, jeg tøver med at sætte en sådan undersøgelse i gang, indtil vi her i landet kan møde op med lidt flere erfaringer, end det kan siges at det antal gæstearbejdere, vi i øjeblikket har, kan have forsynet os med.

Den opbremsningsordning, som i øjeblikket gælder for adgang til arbejdstilladelse her til landet, skulle gerne efterhånden gå over i den mere varige ordning. Der er ikke tale om, at vi arbejder med flere midlertidige ordninger — jeg forstod, det var noget i den retning, hr. Finn Christensen var inde på — der er tale om, at vi har en midlertidig ordning, som er ved at blive udformet i enkeltheder af det dispensationsudvalg, der er nedsat. Dette dispensationsudvalg har udarbejdet en skitse, som i øjeblikket er til overvejelse i arbejdsmarkedets organisationer, og som derefter — og det vil ske i løbet af ganske få dage — vil blive oversendt til det arbejdsmarkedspolitiske udvalg med henblik på en endelig indstilling til mig.

Ifølge sagens natur er en vurdering af behovet i den givne situation for gæstearbejdere og behovet for arbejdskraft, der ikke kan tilfredsstilles herhjemme, naturligvis det, der er kernepunktet i denne skitse. Et af spørgsmålene, som vi vist også var inde på under gæstearbejderdiskussionen for en måneds tid siden, er spørgsmålet, om behovet skal manifestere sig i form af et behov på den enkelte virksomhed for et ikke helt lille antal arbejdere ad gangen. Men jeg tror, det vil være rigtigt, at vi lader de faglige organisationer og Arbejdsgiverforenin-

gen tage stilling til sagen, før vi gør den til genstand for en nærmere diskussion, som vel må finde sted i folketingets udvalg.

Forskellige har været inde på, at arbejdstilladelser bør tildeles gæstearbejdere, inden de forlader det land, hvori de bor, normalt deres hjemland. Jeg har også fået en indstilling fra fremmedarbejderudvalget, der går ud på dette, og det er grundlaget for overvejelserne om den varige indslusningsordning, som skulle kunne afløse den midlertidige ordning, vi i øjeblikket har.

Denne indstilling — og det må hr. Aksel Larsen have mig undskyldt — finder jeg stadig ligner en hel del den tanke, han er inde på, nemlig at arbejdsformidlingen skal oprette kontorer i de lande, hvorfra gæstearbejderne kommer. Der er netop tale om en vurdering af behovet for gæstearbejdere, hvori arbejdsformidlingen og dens centrale myndighed, arbejdsdirektoratet, er inddraget, og skal der etableres en hverveordning, er det noget, som arbejdsformidlingen også må stå for.

Et problem, der imidlertid hænger sammen med dette, er, at forudsætningen for at etablere en sådan ordning er, at der er skabt arbejdskraftaftaler med de lande, hvorfra gæstearbejderne kommer. En sådan ordning består i at etablere et samarbejde mellem danske myndigheder og de lokale myndigheder i de lande, hvorfra gæstearbejderne kommer, og det er det, man forstår ved en arbejdskraftaftale. Vi er ikke utvetydigt blevet tilrådet at gå ind i arbejdskraftaftaler fra de europæiske lande, vi har drøftet dette spørgsmål med. Det hænger sammen med, at synspunkterne på, hvilke gæstearbejdere der skal komme her til landet, udvælgelsen af dem, kan være anderledes hos myndighederne i de lande, hvorfra gæstearbejderne kommer, end hos danske myndigheder, som varetager danske interesser. Men spørgsmålet indgår i de overvejelser, som knytter sig til tilrettelæggelsen af en varig indslusningsordning.

Gæstearbejdernes tilpasningsproblemer består af et meget stort antal enkeltspørgsmål, og der har her i dag særligt været peget på boligproblemet, som vel også må siges at være det største eller i hvert fald et af de to største problemer. Der har været stillet spørgsmålet, om arbejdsformidlingen ikke bør samarbejde med boliganvisningen. Jeg